

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
264—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

Ἡ ἀνάπαυσις τῆς Κυριακῆς χορηγεῖ καιρὸν πρὸς ἠθικὴν βελτίωσιν. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εἶναι τὸ μεγαλειότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ νοῦς ἀκαλλιεργήτος μένων, ὁμοιάζει πρὸς ἐκτεταμένην ἔρημον, ἢ ξηρὸν βράχον· ἀλλὰ διδασκόμενος καὶ καλλιεργούμενος, δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς ὠραῖον κήπον πλήρη καρπῶν καὶ εὐόσμων ἀνθῶν, ἢ δὲ παραμέλεις τῆς καλλιεργείας τοῦ πνεύματος, εἶναι παραμέλεις τοῦ εὐγενεστέρου μέρους τῆς ὑπάρξεώς μας, καὶ στέρησις τῆς ὑψίστης εὐχαριστήσεως. Ἡ διαφορὰ μεταξύ ἀγρίου τιγρὸς, τῶν δασῶν καὶ τοῦ Πλάτωνος ἢ Μιλτωνος εἰς μόνην τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος ὀφείλεται. Ἄλλ' ἤδη καιρὸς ν' ἀναπτύξωμεν τὰ δυνάμεις τοῦ πνεύματος. Ὁ ἐργαζόμενος εἰς μηχανικὴν τινα ἐργασίαν καὶ μὴ λαμβάνων καιρὸν πρὸς σκέψιν καὶ ἀνάγνωσιν, αὐτὸς οὗτος εἶναι μηχανή. Πολλὰ εἶδη μηχανῶν εἶναι ὠραία εἰς τὴν θέαν, καὶ ἔχουσιν ἀξιοθαύμαστον μηχανισμόν, ἀλλ' ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὅτι αὐτὸς εἶναι μηχανὴ δυναμένη νὰ σκέπτηται καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐλευσις τῆς Κυριακῆς χορηγεῖ καιρὸν πρὸς νοερὰν ἀνάπτυξιν, πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ πρὸς σκέψιν· τοὺς δὲ ἀσχολουμένους μᾶλλον νοερῶς, ἢ ἀνάπαυσις τῆς Κυριακῆς ἀνακουφίζει καὶ ὠφελεῖ πλεοῦστον, διότι ἡ ἀλληλουχία τῶν συλλογισμῶν, ἥτοι τὸ ἀντικείμενον τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως, μεταβάλλεται.

Εἰς δὲ τὰς οἰκογενείας πόσον μεγάλη εἶναι ἡ εὐτυχία τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως! «Πλὴν τῆς ὥρας τοῦ ὕπνου ἐγὼ σπανίως βλέπω τὰ τέκνα μου.» Οὕτω λέγουσιν πολλοὶ χιλιάδες ἐργατῶν, οἵτινες ἀναχωροῦσιν ἐκ τῆς οἰκίας λίαν ἐνωρίς τὸ πρωῖ, καὶ ἐπιστρέφουσι λίαν ἄργά τὸ ἑσπέρας. Ὅπου λοιπὸν τηρεῖται ἡ Κυριακὴ, ὁ πατὴρ ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ βλέπῃ περισσότερον τὰ τέκνα του. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην αὐτὰ πηδῶσι ἐπὶ τῶν γονάτων του, τὸν θωπεύουσι, περιβάλλουσι τὸν τράχηλόν του διὰ τῶν μικρῶν καὶ ἀγαπητῶν χειρῶν των, καὶ καλύπτουσι αὐτὸν διὰ ρι-

λημάτων. Ὁ πατὴρ βλέπει τὰς ζωηρὰς ὄψεις των, παρατηρεῖ τὰ ἄθωα πηδήματά των, καὶ ἡ ψυχὴ του προσκολλᾶται εἰς αὐτὰ διὰ τῶν ἀπειρῶν αὐτῶν ιδιοτήτων. Ὡ! εἶναι λυπηρὸν διὰ τὸν οἰκογενειάρχην ἐκείνον, ὅστις δὲν λαμβάνει καιρὸν νὰ διέλθῃ μετὰ τῶν τέκνων του μίαν τοῦλάχιστον ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ ἀπολαύσῃ τὴν ζωηροτέραν καὶ ἀγνωτέραν ἀγάπην, ἣν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύναται νὰ εὑρῇ. Ἡ ἐπιρροή τῆς συναναστροφῆς τῶν μικρῶν παιδίων παρὰ τοῖς ἀγρόταις εἶναι εὐεργετικωτάτη.

Ἡ ἐκ τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως ὠφέλεια πρὸς τὰς οἰκογενείας εἶναι ἐπίσης μεγάλη, διότι συνενοῖ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ πρεσβύτερα τέκνα.

Υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἐργαζόμενοι καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἐβδομάδα, καὶ ὀλίγον μόνον βλέποντες τοὺς γονεῖς των ἐπὶ ἑξ ἡμέρας, συνέρχονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὴν Κυριακὴν. Προγεύονται, γεύονται καὶ δειπνοῦσι συνηγμένοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης. Ἡ Κυριακὴ εἶναι ἐκ τῶν μεγαλειότερων ταμείων τοῦ βίου καὶ τῆς ἀγάπης τῶν οἰκογενειῶν. Νοήμων τις Ἰνδὸς ὀνόματι Βαβοῦ Κεσοῦ Κάντερ Σὲν πρό τινος χρόνου περιηγήθη τὴν Ἀγγλίαν· ἐπισκεφθεὶς δὲ τὰ διάφορα ἰδρύματά της εἶπεν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπροξένησεν αὐτῷ τοσαύτην ἐντύπωσιν, ὅσον ὁ εὐάρεστος οἰκογενειακὸς βίος τὸν ὅποιον παρατήρησεν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. Ἡ Κυριακὴ λοιπὸν εἶναι ἡ οἰκοδομὴ ἐν ἣ ἐναποταμιεύεται ἡ εὐτυχία τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου. Αὕτη εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς οἰκογενειακῆς στοργῆς. Οἱ γέροντες γονεῖς ἀναμένουσι τὰς Κυριακάς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐγγάμων υἱῶν καὶ θυγατέρων των μετὰ τῶν ἐγγόνων, οἵτινες κατοικοῦσιν ἐκεῖ πλησίον. Ὁ σεβάσμιος γονεὺς λαμβάνει τὰ τέκνα τῶν τέκνων του ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ δίδει εἰς αὐτὰ τὴν εὐλογίαν του. Οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ κεχωρισμένοι ὄντες καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα, δύναται νὰ ἀπολαύσωσι τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου. Εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ὅπου ἡ ἐργασία παύει κατὰ τὴν Κυ-

ριακήν, εκεί ή χαρά και η ευχαρία του οικογενειακού βίου είναι επικρατεστέρα.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. Κ'. — ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΖΩΙΣ.

Και εν τοις ζώοις υπάρχει ή εν τῷ ἀνθρώπῳ ποικιλία του ὀργανισμοῦ, διάφορος μάλιστα ἐν ἐκάστῳ τούτων. Παρατηρήσατε ποία διαφορὰ υπάρχει μεταξύ του ἀνθρώπου και τῶν λοιπῶν ζῶων· θεωρήσατε τὸ ὄστροϊδίον· ζῆ ἐν τῷ ὕδατι, κεκλεισμένον ἐν τῷ ἀνεμάλω ὄστράκῳ του. Οὐδὼς περιφέρεται. Δὲν ἔχει ὀφθαλμοὺς νὰ ἴδῃ δι' αὐτῶν, οὔδε ὄσφρησιν. Ἐχει γεῦσιν διὰ τὴν τροφήν του, και ἀνάμφιδῶς αἰσθάνεται ἀπόλαυσιν ἐξ αὐτῆς. Ἐχει τὴν αἴσθησιν τῆς ἀφῆς, ἔχει δὲ χρεῖαν ταύτης, ὅπως λαμβάνῃ μὲν τὴν τροφήν του φυλάττεται δὲ ἀπὸ πάσης βλάβης. Ἐπειδὴ δὲν περιφέρεται, χεῖρας και πόδας δὲν ἔχει και ἐπομένως ὀλίγους ἔχει μῦς. Ἐχει ἕνα ὅπως κλείει στερεῶς τὸ ὄστρακόν του, ὅπερ πράττει ὅταν φοβηθῆ. Ὁ ἐγκέφαλος αὐτοῦ και τὰ νεῦρα εἰσὶν ἀσήμαντα, διότι δὲν ἔχει ἀνάγκην χρήσεως μεγάλης τῶν τοιούτων.

Ὀλίγος ὑπάρχει μηχανισμὸς ἐν τῷ ὄστρειδίῳ, παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τοῦ σώματος ἡμῶν, τοῦτο δὲ διότι δὲν χρειάζεται τοσοῦτον ὅσον ἡμεῖς. Ἐὰν ἐχρειάζετο πλείοτερον ὁ θεὸς θὰ τῷ ἐδίδεν. Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχει ἰκανὸς μηχανισμὸς και ἐν τῷ ὄστρειδίῳ. Ἐχει μηχανισμὸν πρὸς πέψιν τῆς τροφῆς του· ἔχει καρδίαν μετὰ τῶν ἀρτηριῶν και φλεβῶν τῆς. Ἐχει δὲ πτερυγία ὡς οἱ ἰχθύς, δι' ὧν τὸ αἷμα αὐτοῦ ἀερίζεται ἐν τῷ ὕδατι, εἶτα ἔχει ὀλίγους μῦς, νεῦρα τινα και εἶδος τι ἐγκεφάλου.

Θεωρήσατε νῦν, ἕτερον ζῶον ὅπερ ἔχει ὀλιγώτερα ὄργανα τοῦ ὄστρειδίου, τὴν ὕδραν. Εἶναι λίαν μικρὸν ζῶον εὐρισκόμενον ἐν λίμναις και προσκολλώμενον ἐπὶ ἀχύρου ἢ ξύλου διὰ τοῦ ἐκμυζῆτικου αὐτοῦ στόματος.

Ἐν τῷ ὄστρειδίῳ, εἶδος ὀλιγώτερον ζῶον, τὸ ὄστρειδίον.

Ἐνταῦθα παρατίθεμεν εἰκόνα αὐτοῦ. Τὸ μικρὸν σχῆμα δεικνύει τὸ ζῶον εἰς τὸ φυσικὸν αὐτοῦ μέγεθος· τὸ μεῖζον δεικνύει τοῦτο μέγεθος διὰ τοῦ μικροσκοπίου.

Τὸ ζῶον τοῦτο εἶναι εἰς στόμαχος μετὰ μακρῶν βραχιόνων και οὐδὲν πλέον. Δυναμέθα νὰ ἀναστρέψωμεν τὸ σῶμα του, ἤτοι τὸν στόμαχον, πρὸς ἐκτὸς φέροντες, και τὸ ζῶον θὰ ἴναι ὡς και πρότερον. Οἱ βραχιόνες χρησιμεύουσι πρὸς ἀ-

ποία θέτουσιν ἐν τῷ στόματι τοῦ στομάχου ὑπὸ σημείον α. Εἰς τῶν βραχιόνων παρίσταται ὡς συλλαβὴν τι, τὸ ὅποιον πρόκειται νὰ θέσῃ ἐν τῷ στόματι. Ὅταν τὸ μικρὸν τοῦτο ζῶον φοβηθῆ, συστέλλει πάντας τοὺς βραχιόνους αὐτοῦ πρὸς τὸν στόμαχον, και φαίνεται ὡς μικρὰ σφαῖρα. Ἐγκέφαλος οὐδὼς ἀνεκαλύφθη ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ἄλλον εἶναι ἔτι σκέπτεται, πῶς νὰ συλλάβῃ τὴν τροφήν του, και νὰ συστῆλθῃ εἰς σφαῖραν ὅπως διαφυγῇ τὸν κίνδυνον. Πιθανῶς ἔχει ἐγκέφαλον δι' οὗ νὰ σκεθῆ και τοῦ εἶναι τὸσον μικρὸς ὡς δὲν φαίνεται και διὰ τοῦ ἰσχυροτέρου μικροσκοπίου.

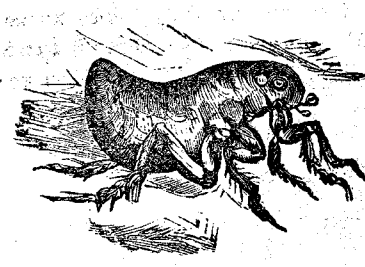
Ἐνταῦθα παρατίθεμεν ἕνα ἐκ τῶν βραχιόνων τοῦ ζῶου τούτου ὡς οὗτος φαίνεται δι' ἰσχυροῦ μικροσκοπίου. Εἶναι κατασκευασμένος ἐκ μικρῶν κυψελῶν, αἵτινες ἀγνοοῦμεν πῶς ποιοῦσι τὰς διαφορὰς κινήσεις τοῦ βραχιόνου τούτου.

Τὰ δύο ζῶα περὶ ὧν ἐλαλήσαμεν εἰσὶ λίαν διάφορα τοῦ ἀνθρώπου, και πληθὺς ἄλλων διαφέρουσιν αὐτοῦ. Ἡ ποικιλία τῶν σχήματος τῶν ζῶων και τῶν διαφορῶν αὐτῶν μερῶν εἶναι σχεδὸν ἀτελείωτος· ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ποικιλίαν ταύτην πάντα ὁμοιάζουσιν κατὰ τινα πράγματα. Πάντα ἔχουσιν ὄργανα ἵνα πέττωσι τὴν τροφήν τῶν και ὄργανα πρὸς κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος. Πάντα ἔχουσιν ἐγκέφαλον δι' οὗ νὰ σκέπτονται, και νεῦρα ἵνα δι' αὐτῶν εὐρίσκωσι τί εἶναι περὶ αὐτὰ, και ὅπως κινῶσι τοὺς μῦς των.

Ἡ ποικιλία τῶν ὀργάνων ἐν τοῖς ζώοις εἶναι τὸσον μεγάλη, ὡςτε ὅποτεν τις ἐπιχειρήσῃ νὰ τὰ μελετήσῃ, εὐρίσκει ἀδιακόπως νέον τι. Ἐν εἶναι ἀεὶ ποτε ἀληθὲς ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ζῶων ὅτι οὗτος εἶναι πάντοτε ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένως ἵνα ποιῆ σωστὰ σωστὰ ἐκεῖνο δι' ὃ κατεσκευάσθη. Οὐδεὶς μηχανισμὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου γενόμενος εἶναι ὅμοιος πρὸς αὐτόν.

Τὰ ζῶα κατὰ τε τὸ σχῆμα και τὰ μέσα ὑπερεταῦνται εἰς τὰ περὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν· τινα ἐγένοντο ἵνα ἵπτανται. Ἐχουσι πτέρυγας· αἱ πτέρυγες παρουσιάζουσι μεγάλην ποικιλίαν, ὡς βλέπετε ἐὰν παρατηρήσῃτε τὰ πτηνὰ και τὰ ἔντομα τὰ τοσοῦτον ἐν τῷ ἀέρι περιιπτάμενα. Ζῶα τινα ἐγένοντο ἵνα ζῶσιν ἐν τῷ ὕδατι· πλείστα τούτων ἔχουσι πλατεῖαν οὐράν και πτερὰ ἵνα κολυμβῶσι μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ τινα ἔρπουσιν ὡς ὁ καρκίνος. Τινα ἐπιπλέουσιν, ὡς ἡ ὕδρα, και ἔτερα κείνται ἡσυχὰ ὡς τὸ ὄστρειδίον. Ζῶα τινα περιφέρονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὁ ἀνθρώπος εἶναι τὸ μόνον ζῶον ὅπερ περιπατεῖ ὀρθῶν ἐπὶ δύο ποδῶν. Τὰ ζῶα τὰ ὅποια γνωρίζετε, εἰσὶ τετραπόδα. Ὁ πίθηκος εἶναι ἐκ τῶν περιεργότερων ζῶων· οὔτε πόδας οὔτε χεῖρας ἔχει, ἀλλὰ παραπλήσια τούτοις. Διὰ τούτων ἀναρριχάται μᾶλλον ἢ περιπατεῖ. Ὑπάρχουσι πολλὰ μικρὰ ζῶα βαίοντα ἐπὶ πολλῶν ποδῶν. Οἱ ὄφεις δὲ ἄνευ ποδῶν, ἔρπουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ζῶα τινα πηδῶσιν ὡς ὁ βάτραχος. Ἀλλὰ διὰ

μικροῦ πηδήματος· βαίνουσιν ὡς ἡ ἀκρίς, και ὁ ὄχληρος μικρὸς ψύλλος ὅστις παρίσταται ἐνταῦθα μεγεθυνθεὶς διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Λίαν ἰσχυροὺς μῦς θὰ ἔχη τὸ ζῶον τοῦτο ὅπως δύνηται νὰ ποιῆ τὸσον μακρὰ ἀλλματα.

Μεγάλη εἶναι ἡ ποικιλία τῶν καλυμμάτων τῶν ζῶων. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἐν ἑτέρῳ κεφαλαίῳ.

Ζῶα τινα εἰσὶ πλείοτερον προσόμοια τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλα. Τὰ ὅστα και οἱ μῦς και τὰ νεῦρα και ἡ καρδία, και ὁ ἐγκέφαλος· τινῶν εἰσὶ πολλὴ ὁμοία πρὸς τὰ αὐτὰ ὄργανα τὰ ἐν τοῖς σώματιν ἡμῶν. Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ βοῦς, οἱ πνεύμονες, εἰσὶ λίαν παρεμφερῆ πρὸς τὰ ἡμέτερα και ἡ καρδία αὐτοῦ εἶναι ὁμοία πρὸς τὴν ἡμετέραν. Οὕτω δὲ και περὶ τῶν λοιπῶν μερῶν.

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

Χωρικός τις παῖς μεταβαίνων εἰς τὸ σχολεῖον εἶδε καθ' ὁδὸν πωλούμενα κεράσια· ἡ ζωηρότης τοῦ χρώματος και τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐκέντησαν τὴν διάθεσιν τοῦ παιδὸς, και παράυτα ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὰ θυλάκιά του. Ἐρευνήσας δὲ εὗρε λεπτά τινα, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἠγόρασεν ἐκ τῶν ἐλκυστικῶν ἐκεῖνων καρπῶν.

Ὁ Στέφανος, (οὕτως ὀνομάζετο ὁ παῖς) ἐκτὸς τῆς εὐχαριστήσεως, ἥς ἀπῆλυσεν, ἀγοράσας τὰ κεράσια, διενεοῖτο νὰ διασκεδάσῃ δι' αὐτῶν μετὰ τῶν συμμαθητῶν του. Ὅθεν ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὸ σχολεῖον ἔρωτᾷ ἕνα τούτων λέγων, «σοῦ ἀρέσουν, Βασιλάκι, τὰ κεράσια;»

— Καὶ μ' ἐρωτᾷς ἀκόμη! λέγει ὁ Βασιλάκης μετὰ προθυμίας.

Ὅτε δὲ τὴν μεσημβρίαν ἐτχόλασαν οἱ μαθηταὶ εἶχε διαδοθῆ μετὰ αὐτῶν ὁ τοῦ Στεφάνου θησαυρὸς, και παράυτα πολιορκία τακτικὴ ἐστήθη περὶ αὐτόν, ὅπως συμμερισθῶσι και οἱ λοιποὶ μαθηταὶ τῆς εὐτυχίας ἐκεῖνου.

Ὅποια και πόσαι προτάσεις ἐγένοντο περὶ τῆς διανομῆς τῶν ὠραίων τούτων ὀπωρῶν, ἀφίνω εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐννοήσῃ· ἀλλ' ὁ πολιορκούμενος Στέφανος ἀνδρείως ἀνθίσταται, και μόνον ὡς ὅρον εἰρήνης πρότεινει παιγνιδίον τι εἰς τὴν πλησίον χλόην διὰ τοῦ ὁποίου ἕκαστος τῶν παιδῶν ἠδύνατο ἀναλόγως τῆς ἰκανότητος και τῶν προσπαθειῶν του νὰ γευθῆ κεράσια, και οὐχὶ ἀμαχητέ. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτὴ παμφηρεῖ.

Εὐθὺς ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν ὀρισθεῖσαν θέσιν, εἰς ἐξ αὐτῶν προλαβὼν ἐγονάτισεν, οἱ δὲ καθυστερησάντες συμμαθηταὶ του ἐκ πείσματος ἀνεκράξαν «Κεῖσον καλά τὰ μμάτια σου». Τούτου γενομένου ὁ Στέφανος ἐξέλεξεν ἐν τῶν ὠραιότερων και μεγαλειτέρων κερα-

σίων, τὸ ὅποιον ἐκίνει ἀκαταπαύστως ὑπὲρ τὸ στόμα τοῦ παιδὸς, ὅστις προσεπάθει νὰ καταλάβῃ τὸ κεράσιον διὰ τῶν χειλέων, κεκλεισμένους ὅμως ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀφοῦ ἐβασανίσθη ἐπὶ ἰκανὴν ὥραν, και οἱ συμμαθηταὶ ἐγάλασαν οὐκ ὀλίγον, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλος νὰ γίνῃ κύριος τοῦ κερασίου. Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἡ ἄλωσις τοῦ κερασίου, ἐγένετο διὰ προδοσίας, διότι οἱ μαθηταὶ ἐπέμειναν νὰ δένωνται οἱ ὀφθαλμοὶ και οὐχὶ ν' ἀφίνωνται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ παίζοντος.

Ἄλλος παῖς κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ πρώτου· ἐγονάτισε και αὐτός, τοῦ ἐδέθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, και ἡ ἀπόπειρα τῆς κυριεύσεως ἐγένετο· Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τοῦ ἀτυχοῦς παιδὸς ἀπέβησαν εἰς μάτην, ὡς οὐ ἀπελπισθεὶς, ἀπέσπασε τὸ μανδύλιον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ ῥίψας αὐτό, ἀπῆλθεν λίαν κατηφῆς ἢ στενοχωρημένος.

Τέλος πάντων ἐκτὸς ἐνός, ὅστις διὰ μυριῶν βασάνων και κόπων κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ δις ἢ τρίς, οἱ λοιποὶ μαθηταὶ κατενόησαν, ὅτι δὲν ἦτο τὸσον εὐκόλος ἡ κατάληψις τῶν κερασίων διὰ τοιούτου τρόπου, καθ' ὃν ἄνευ ὠφελείας γίνεται τις ὁ περιγέλως τῶν ἄλλων. Οὐχ ἦτον ὁ Στέφανος ἐκάλεσε πάντας τοὺς συμμαθητάς του και ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ὅσα κεράσια τοῦ εἶχον μείνει. Τότε προσελθὼν ὁ διδάσκαλος, ὅστις μακρόθεν ἔβλεπε πάντα ταῦτα, εἶπεν εἰς τὸν Στέφανον ἐνώπιον τῶν μαθητῶν.

— Διατί δὲν ἔλαβες μέρος εἰς τὸ παιγνιδίον, τέκνον μου και σύ; δὲν σοῦ ἀρέσει τὸ παιγνίδιον τοῦτο;

— Μάλιστα διδάσκαλε, ἀλλ' ἔχω κάλλιον νὰ βλέπω τοὺς ἄλλους γονατιστοὺς και μὲ κλειστοὺς ὀφθαλμούς, στενοχωρουμένους δὲ και ἀποτυγχάνοντας· ἔπειτα δὲ ἐγὼ ἔβαλα τὰ κεράσια, τὰ ὅποια ἐπὶ τέλος ἐμοίρασα εἰς ὅλους.

— Τῶνόντι, ἀφοῦ τοὺς ἐβασάνισες ἀρκετὴν ὥραν διασκεδάζων! Δὲν ἔχεις κακὴν ψυχὴν Στέφανε, ἀλλ' ἀγαπᾷς πολὺ νὰ πειραζῆς. Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι ἦτο ἀπειράκις δικαιοτέρον νὰ ἐλαμβανες μέρος εἰς τὸ παιγνίδιον, και τοῦτο πρέπει νὰ κάμνης πάντοτε, ὡς ἀκρίως παιζήτε.

Ὅλα τὰ παιδιά εὐχαριστήθησαν διὰ τὴν παρατήρησιν ταύτην τοῦ διδασκάλου, ὁ δὲ Στέφανος ἠρυθρίασε, διότι ἡ συνειδήσις του τῶνόντι τὸν ἠλεγχεν διὰ τὸ ἀτόπημά του. Διότι ναι μὲν, ὅτι ἔκαμεν ὁ Στέφανος τὸ ἔκαμεν πρὸς διασκέδασιν, ἀλλὰ κατ' αὐτόν τὸν τρόπον διεσκέδαζε μόνον αὐτός, οἱ δὲ ἄλλοι ἔπρεπε νὰ ἔχωσι μεγάλην ὑπομονὴν διὰ νὰ τὸν ὑποφέρωσι και μὴ δυσχερεστῶνται.

— Ἀλλ' ἀγαπητά μου, παιδιά, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, στραφεὶς εἰς τοὺς λοιποὺς μαθητάς, διατί και σεῖς εἰσθε τὸσον ὀλιγόψυχοι! Ἀφοῦ ἀποθαβρύνεσθε μὴ δυνάμενοι νὰ κερδήσῃτε ἐν κεράσιον, πῶς θὰ ἐπιτύχητε εἰς τὸ στάδιον τοῦ βίου σας; Οἱ μεγάλοι και ἐνδοξοὶ ἄνδρες ἐγένοντο τοιοῦτοι διὰ κόπων πολλῶν, διὰ τῆς ὑπομονῆς και ἐπιμονῆς, και τὸ παράδειγμα αὐτῶν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, δύνασθε και σεῖς μίαν ἡμέραν νὰ προκόψητε ἢ νὰ κατορθώσητε ἐπίσης μέγαρα ἢ ὑψηλὰ ἔργα.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΑΝΤ

πρώην Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ στρατηγός Γράντ, δέκατος ὄγδοος Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, ἐγεννήθη ἐν Point Pleasant τῆς Πο-

μερικανὸι μεταβαίνουσιν ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ βίου εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐκ τούτων πα-
λιν εἰς τὸν στρατὸν, ἀνευ τῆς ἀπωλείας τῶν κυριω-
δῶν στοιχείων τοῦ εὐδοκίμου στρατιώτου ἢ ἐμπό-
ρου καὶ βιομηχάνου. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐμφυλίου πο-

Β. ΣΑΒΒΑΙ

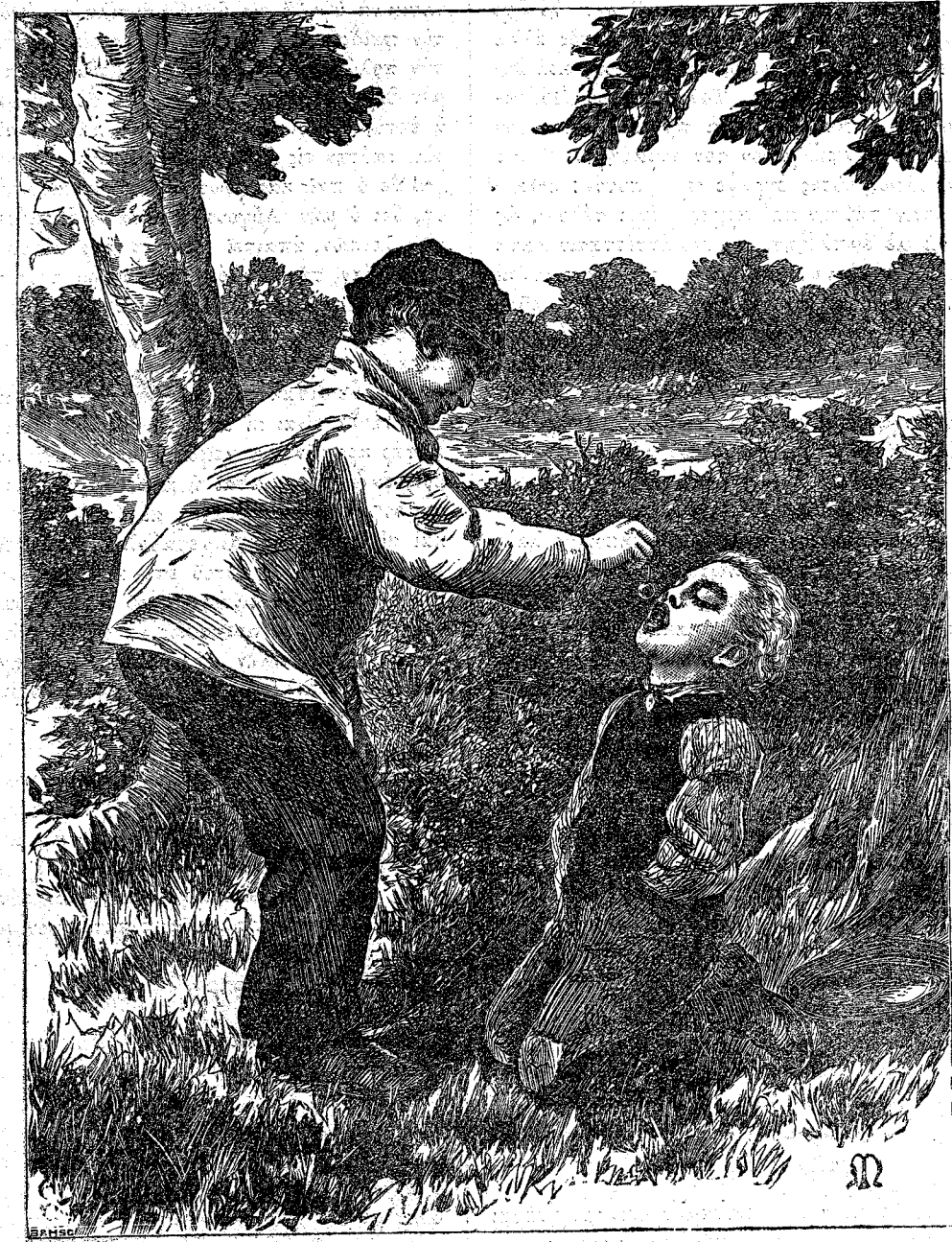
λιτείας Ohio κατὰ τὸ ἔτος 1822. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1843 ἐτελείωσε τὰ σπουδὰς του ἐν τῇ Ἐθνικῇ Στρα-
τιωτικῇ Σχολῇ. Ὑπηρετήσας ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῷ
στρατῷ παρητήθη κατὰ τὸ 1854 χάριν τοῦ ἐμπορίου.
Ἄξιον παρατηρήσεως ἔστιν ἡ ἀρέσκια μεθ' ἧς οἱ Ἀ-

λέμου πλείονες τῶν 1,000,000 στρατιωτῶν ἐξέλει-
ψαν ἐπιδοθέντες εἰς τὰ ἴδια ἔργα ἀνευ προσκόμματος ἢ
κἂν κόπου, ὅπερ συνεκίνησε τὴν γηραιὰν Εὐρώπην. Τὴν
ἀμερικανικὴν ταύτην ιδιότητα κεκτημένος ὁ στρατη-
γός Γράντ κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου

τὸ 1861, ἀφῆσας τὰς ἐμπορικὰς του ὑποθέσεις ἐτά-
χθη εἰς τὸν στρατὸν ὡς λοχαγὸς ἐθελοντῶν καὶ ἀνέλαβε
πάλιν τὰ τοῦ στρατιώτου καθήκοντα. Εὐδοκίμησας δὲ
ταχέως προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ταγματάρχου καὶ
ἤρατο τὴν πρώτην νίκην ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ
τῶν Νοτίων διὰ τῆς ἀλώσεως τοῦ φρουρίου Δόναλσον.

τοῦ ἀνδρὸς ἐψήφισε καὶ ἐβράβευσε αὐτὸν διὰ χρυσοῦ
μεδαλλίου.

Κατὰ τὸν Μάρτιον 1864 προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν
τοῦ ἀντιστρατήγου καὶ παρεδόθη αὐτῷ τὸ πρῶτον ἐν
Ἀμερικῇ ἡ διοίκησις ὁλοκλήρου τοῦ κυβερνητικοῦ στρα-
τοῦ περὶ τὰς 700,000, ἦν δὲ ὁ πρῶτος ὅστις εἶχε τὸ

ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ (Ἴδε σελ. 35).

Περὶ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1863 ἤρατο περιφερῆ νί-
κην κατὰ τῶν Νοτίων ἀλοῦς τὸ Vicksburg ὑπὲρ δι-
καίως ἐκλήθη τὸ Γιβλαρτάρ τοῦ Μεσσισίπι ἢ δὲ Κυ-
βέρνησις ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνδρείαν καὶ νοημοσύνην

στρατηγείον αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πυρός. Ὁ Γράντ
ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἰσχυροῦ τούτου στρατοῦ ὄχι μόνον
διηύθυνε τὴν ὅλην ἐκστρατείαν ἐπιτυχῶς ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
ὠδήγει μέρος τοῦ στρατοῦ κατὰ τοῦ κέντρου τοῦ ἐχθροῦ

πολεμῶν ἀπέναντι τοῦ διακεκριμένου στρατάρχου τῶν Νοτίων, ὃν ἐπὶ τέλους ἐνίκησε καὶ ἐξ οὗ παρέλαβε τὸ ξίφος καὶ τὴν παράδοσιν ὀλοκλήρου τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ. Ἡ δὲ κυβέρνησις πρὸς τιμὴν τοῦ ἐψήφισεν ἑτέραν στρατιωτικὴν τιμητικὴν θέσιν ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὸν τὴν τοῦ Στρατηγοῦ.

Ἐκ τινος ἐπεισοδίου ὅπερ ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίοδον δείκνυται ὅτι ὁ στρατηγὸς Γράντ ἦν ὄχι μόνον γενναῖος στρατιώτης καὶ ἰκανὸς ἀρχηγὸς ἀλλὰ καὶ πατριώτης πιστὸς σεβόμενος τοὺς νόμους καὶ θυσιάζων ἑαυτὸν τῇ δικαιοσύνῃ. Τοῦ προέδρου Ἴόνσωνος θέλοντος νὰ ἀντιταχθῇ κατὰ πράξεώς τινος τοῦ Κοινοβουλίου μεταχειριζόμενον τὸν στρατηγὸν Γράντ ὡς ὄργανον, οὕτως, οὕτως ἔγραψε πρὸς αὐτόν: «Θεωρῶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ὡς ἀπόπειραν νὰ με ἐμπλέξητε εἰς τὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν νόμων, οὕτω δὲ νὰ καταστρέψω τὸν χαρακτῆρά μου ἀπέναντι τῆς χώρας. Εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο κατέληξα, ἰδὼν τὰς ἀρτίως ἐκδοθείσας ὁδηγίας σας πρὸς ἐμὲ δι' ὧν ἐντέλλεσθε μοι νὰ παρακούσω διαταγὰς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἐμοῦ μὲν προεσταμένου, ὑμῶν δὲ ὑφισταμένου, χωρὶς προηγουμένου ν' ἀνακαλέσητε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ νὰ ἐκδίδῃ τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας ἐγὼ προτρέπομαι νὰ παρακούσω».

Τὸν στρατιώτην τοῦτον τέλος ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς ἐτίμησε δίδων αὐτῷ δις τὸ ἀνώτατον πολιτικὸν ἀξίωμα καθιστῶν αὐτὸν τὴν 4 Μαρτίου 1869 Πρόεδρον τῆς Ὁμοσπονδίας διὰ 214 πολιτειακῶν ψήφων κατὰ 80 ἄς ἔλαβεν ὁ ἀντίπαλός του, καὶ τὴν 4 Μαρτίου 1873 διὰ πλειοψηφίας 762,990 ψήφων τοῦ λαοῦ.

Τὸν ἔξοχον τοῦτον ἄνδρα διάγοντα ἤδη τὸ 53 ἔτος καὶ τιμηθέντα ἐν τῇ ὀλιγοχρονίῳ ταύτῃ περιόδῳ διὰ τῶν ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν πολιτικῶν τε καὶ στρατιωτικῶν ἄτιμα πλούσιον, νοῆμον καὶ γενναῖον ἔθνος ἠδύνατο νὰ ἐπιδαφιλεύτῃ, τοῦτον σήμερον ὑποδέχεται ἡ πρωτεύουσα μετὰ χαρᾶς καὶ ξενίζει ὁ παρ' ἡμῖν πρεσβευτὴς τῆς Ἀμερικῆς στρατηγὸς Read.

Ἡ «Ἀθηναίς» ἐπιθυμοῦσα ὅπως καὶ αὐτὴ χαιρετίσῃ τὸν ἐπίσημον ξένον δίδει τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς τὴν εἰκόνα καὶ σύντομον βιογραφίαν αὐτοῦ.

ΦΥΣΙΚΗ

(ὑπὸ Ε. Α. ΚΕΧΑΓΙΑ.)

[Συνέχεια καὶ τέλος].

Τάξις δευτέρα.

Ὡς πρῶτον ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν συνιστάται τὸ θερμομέτρον, ὅπερ βεβαίως πάσας τὰς οἰκίας διακοσμῆι. Ὁ πατὴρ ἀπτόμενος τῇ χειρὶ τῆς σφαίρας, ἐν τῇ ὁ ὑδράργυρος, δεικνύει τῷ παιδί, ὅτι οὗτος ἕνεκα τῆς θερμότητος τῆς χειρὸς διασταλεῖς ὑψώθη μέχρις ὀρισμένου τινος σημείου· ἵνα μὴ δὲ ὁ παῖς ὑποθέσῃ ὅτι ἐνταῦθα μυστηριώδεις τι συμβαίνει, ἀναφέρει ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν διαστολὴν καὶ ἐξόγκωσιν κύστων, τῆς ἀερο-

σφαίρας κτλ. ἕνεκα τῆς θερμότητος. Βυθίζει δὲ μετὰ ταῦτα τὸ θερμομέτρον ὁ πατὴρ ἐντός διαφόρου θερμοκρασίας ὑγρῶν, ἵνα ἀκριβῶς τὸν βαθμὸν τῆς θερμοκρασίας αὐτῶν ὀρίσῃ, ἀφοῦ πρότερον ὁ παῖς τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς πειραθῇ νὰ κάμῃ. Τὸ θερμομέτρον ἐπομένως χρησιμεύει ὡς ὄργανον, δι' οὗ ἀντιλαμβάνεται ὁ παῖς, ὅτι τὸ ἀσαφὲς τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀφῆς αἰσθημα δύνανται νὰ ὑψωθῇ εἰς ἀκριβῆ ἀντίληψιν. Ὁδηγῶν δὲ τὴν πολὺτιμον εὐκαιρίαν νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ μὲν θέρμος εἶναι ὀρροσερότερον, ὁ δὲ χειμὼν θερμότερος ἢ ἐκτός τῆς οἰκίας· ἀπαιτεῖ δὲ παρ' αὐτοῦ τὴν διαφορὰν ταύτην εἰς βαθμοὺς θερμομετρικῶν νὰ ὀρίσῃ. Ἀφοῦ δὲ ὁ παῖς κατορθώσῃ μόνος νὰ αἰσθανθῇ καὶ ἐνοήσῃ, ὅτι ὁ μὴν Αὐγούστος εἶναι ὁ θερμότερος πάντων τῶν λοιπῶν, ἀπαιτεῖ ὁ πατὴρ παρ' αὐτοῦ νὰ εὔρῃ τὴν ἀναλογίαν τῆς θερμότητος τοῦτου πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Ἡ δὲ ἐνασχόλησις περὶ τὴν εὔρεσιν τῆς θερμοκρασίας ποτῶν, φαγητῶν, λουτροῦ κτλ. παρέχει τῷ παιδί ἡδονὴν καὶ ὠφέλειαν.

Διὰ δὲ διδακτικὰ καὶ ἐπαγωγικὰ διὰ τὸν δεκάετην παῖδα εἶναι αἱ ἐπὶ βαρομέτρου παρατηρήσεις. Ὁ πατὴρ κρατῶν ἀνὰ χειρᾶς τοῦ ἡμερολόγιον βαρομετρικόν, ἐν ᾧ σημειώται ἡ καθ' ἑκάστην βαρομετρικὴ τῆς ἀτμοσφαιρας κατάστασις, αἱ διευθύνσεις τῶν ἀνέμων καὶ αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαί, ἐπιζητεῖ ἐπὶ τούτου μετὰ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἐπὶ καθαρὰς ἱστορικῆς ὁδοῦ τὴν ἐνόητα τῶν κινήσεων τοῦ ὑδραργύρου ὡς πρὸς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς καταστάσεις νὰ ὀρίξῃ. Οὕτω δὲ κατορθοῦται ὁ παῖς πλὴν τῆς λοιπῆς ἐπιστημονικῆς ὠφελείας, ν' ἀπαλλαγῇ τῆς προλήψεως περὶ προφητείας βροχῆς, ἀνέμου κτλ.

Διὰ τιοῦτων ἀσκήσεων ὀριμαίνει ὁ παῖς—τινὲς ἤδη δεκάετες, ἕτεροι πολὺ προωκότεροι—καὶ καθίσταται ἰκανὸς τὴν τρίτην ν' ἀναβῇ βαθμίδα τῆς Φυσικῆς, ἥτις μετὰ τῆς αἰτίας, τῶν φαινομένων αὐτῆς ἐνασχολουμένη, ἀπλᾶς τινος αἰτίας ἢ δυνάμεις, ὀρισμένας τινὰς μεταβολὰς διενεργούσας, ἐν τῇ φύσει ἀποδέχεται (π. χ. θερμότηα, φῶς, ἠλεκτρισμὸν, μαγνητισμὸν, μοριουλικὸν δυνάμιν κτλ.).

Τρίτη τάξις.

Παρατηρητέον κατὰ πρῶτον ἐνταῦθα ὅτι πολὺ λυσιτελέστερον εἶναι οὐδὲν περὶ τῶν ὑψίστων τούτων τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης ζητημάτων νὰ μάθῃ ὁ παῖς ἢ διὰ κενῶν καὶ ἀκαταλήπτων φράσεων νὰ ἐμπνευσθῇ αὐτῷ ματαιότης, τῆς ἀφελοῦς αὐτοῦ ἀντιλήψεως διαστρεβλουμένης καὶ τοῦ ἐρευνητικοῦ αὐτοῦ πνεύματος ἀμβλυομένου. Ἐὰν δὲ ὁ πατὴρ δὲν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα τῷ πρὸς παιδείαν ὀργῶντι παιδί τελείαν τινὰ παράσχῃ σχολικὴν παιδείαν, καθήκον αὐτοῦ ἱερὸν εἶναι ὁ ἴδιος τὰς ἀναγκαίας γνώσεις νὰ προσκτάται εὐκρινῶς καὶ σαφῶς, μετὰ δὲ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ συνεργαζόμενος, οἷον παῖς, τὰ ἀπλούστατα τῶν φαινομένων διὰ τῆς εὑρετικῆς μεθόδου νὰ καθοδηγῇ τὸν παῖδα νὰ ἐρευνᾷ καὶ οὐχὶ ἐτοίμους, ἐπομένως ἀκαταλήπτους

φράσεις προλέγων, ν' ἀμβλύνη τὴν παραγωγικὴν καὶ αὐτενεργὸν τοῦ παιδὸς δυνάμιν. Τὸ ἐπόμενον παράδειγμα θέλει σαφηνίσει τοῦτο.

Ὁ παῖς παίζων ἐν τινι λεκάνῃ, πλήρει ὕδατος, μετὰ ποτηρίου τινος, ἀναστρέφει καὶ πιέζει αὐτὸ ἀνεστραμμένον ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀμα δὲ τῆς πίεσεως ἀρθείσης, παρατρεῖ ὁ μικρὸς φυσιοδίφης ὅτι τὸ ποτήριον ἐκπηδᾷ. Μετὰ θαυμασμὸν ἐπομένως ἐρωτᾷ τὸν πατέρα αὐτοῦ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ φαινομένου τούτου· ὁ δὲ πατὴρ ἀπαντῶν αὐτῷ λέγει. «—Τέκνον μου, τὸ ποτήριον ἐξεπήδησεν ἕνεκα τῆς ἐλαστικότητος τοῦ ἀέρος.—» Τοιαῦται ὅμως κατηχητικαὶ τοῦ πατρὸς ἀπαντήσεις εἶναι οὐ μόνον ἀκατάληπτοι τῷ παιδί, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν περαιτέρω τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀνάπτυξιν· διότι ἡ παράστασις τῆς ἐλαστικότητος ἀκατεργάστως βιβηθεῖα εἰς τὴν πνευματικὴν τοῦ παιδὸς συνείδησιν καὶ πάντη ξένη πρὸς τὰς ἐν κῆτῃ, ἀκαριαίως ἐξαλείφεται, μὴ τελεσθεύσης ἀφομοιώσεως. Τούναντίον ὁ πατὴρ, ὅστις βιβηθῶς συναίσθανεται τὴν βραδείαν μὲν, ἀλλ' ἱερὰν αὐτοῦ ἐντολήν, ἄς ἀκολουθήσῃ τὴν ἐξῆς μέθοδον.

«Τὸ ποτήριον, τέκνον μου, ἐξεπήδησε πιεζόμενον ἀνεστραμμένον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὕδατος· ἐν τούτοις μένει ἡρεμὸν ἕνθα ἤδη θέτω αὐτό· κατ' ἀνάγκην ἐτέρω τις αἰτία εἶχε κινήσει αὐτό. Ἴδωμεν ἂν τὸ ὕδωρ ὤθησεν αὐτὸ πρὸς τὰ ἄνω, ὡς τὸν λίθον, ὃν ῥίπτοντες ἐπιδειξίως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης δις ἢ τρίς ὠθεῖ αὐτὸν πρὸς τὰ ἄνω. Ἄς πληρώσωμεν τὸ ποτήριον ἤδη μὲ ὕδωρ· ἀνάστρεψον τόρᾳ αὐτὸ, ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ στομαίου ἐπιθέσῃς τεμάχιον ἄνθρακος, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀναστροφῇ βεῦσῃ τὸ ὕδωρ· θέσον ἐντός τοῦ ἐν τῇ λεκάνῃ ὕδατος· καὶ πίεσον αὐτό. Ἀπόσπασον ἤδη τὴν χειρὰ σου. Τόρᾳ δὲν πηδᾷ πλέον. Δὲν εἶναι ἀληθές; Ἐπομένως αἰτία τῆς ἀναπηδήσεως αὐτοῦ δὲν ἦ ὁ τὸ ὕδωρ. Παρατρεῖ ὅμως ὅτι, ὅσον βιβηθῶς καὶ ἂν πιέζω αὐτὸ ἐν τῷ ὕδατι, τὸ ὕδωρ δὲν πληροῖ αὐτὸ καθ' ὀλοκλήριον, δὲν εἶναι ἀληθές; Ἄς ἐπικολλήσωμεν τεμάχιον χάρτου ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ πυθμένου τοῦ ποτηρίου ἐπιφανείας· τί παρατρεῖς, ἀφοῦ ἐξαγάγω τὸ ποτήριον ἐκ τοῦ ὕδατος; ὅτι τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου ἐμεινεν ἀνέπαφον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Τί ὑπῆρχεν ἄρα γε περὶ τὸν χάρτην; Ἄηρ. Ὅταν λοιπὸν τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης ἵσταται δὲν εἶναι κενόν, ἀλλὰ πλήρες ἀέρος· δὲν εἶναι ἀληθές; Πιέζοντες λοιπὸν τὸ πλήρες ἀέρος ποτήριον ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ὁ ἄηρ βεβαίως μὴ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ πιέζεται ἐντός μικροῦ χώρου. Ἀμα ὅμως ἀρθείσης τῆς πίεσεως διαστελλόμενος οὗτος, ἐξακοντίζει, στακνύομενος ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ποτήριον πρὸς τὰ ἄνω. Ὅθεν τὴν αἰτίαν τῆς ἐκπηδήσεως τοῦ ποτηρίου συγκροτοῦσι πρῶτον ἢ διὰ τῆς χειρὸς πίεσεως, εἶτα δὲ ἡ διαστολὴ τοῦ πιεσθέντος ἀέρος. Ταύτην δὲ τὴν ἰδιότητα τῶν σωμάτων ὀνομάζουσιν οἱ φυσικοὶ Ἐλαστικότητα. Πάντα δὲ τὰ σώματα εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐλαστικά· οἷον ἢ ἐκ κόμμεως ἐλαστικῆς σφαίρα, ἢ ὑελοσ κτλ. Ἐὰν μὲ κρητὶδα ἐπιτριψώμεν μέρος τι τῆς ἐπιφανείας

τῆς τραπέζης καὶ ἀφήσωμεν ἐλαφρῶς νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἐλαστικὴ ἡμῶν σφαῖρα, παρατηροῦμεν ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἐσχηματίσθη φακοειδὴς τις κρητὶδος κηλὶς. Ἐὰν ὅμως βίψωμεν τὴν ἐλαστικὴν ἡμῶν σφαῖραν ἐπ' αὐτοῦ μετὰ δυνάμεως, αὐτὴ προσκρούουσα ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκπηδᾷ πρὸς τὰ ἄνω, κόμίζουσα μεθ' ἑαυτῆς ἐπιχρῖσιν κρητὶδος μείζονα τῆς προτέρας. Κατ' ἀνάγκην τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς ἤδη ἐπιέσθη πλατύτερον ἢ κατὰ τὴν πρῶτην περίστασιν· ἀκαριαίως ὅμως τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς ταίνουσα ν' ἀνακτῆσῃ σχῆμα ἕνεκα τῆς διαστολῆς ἐξεπήδησεν.» Ἐπ' ἀναγκῆς δὲ εἶναι, ἵνα αἱ προσκτώμεναι ὑπὸ τοῦ παιδὸς γνώσεις κτῆμα αὐτοῦ ἀναφαίρετον καταστῶσι, ν' ἀνακαλύπτῃ ὁ παῖς, ὅτι ὁ πατὴρ ἠθέλην διδάξαι αὐτόν.

Μετὰ τὸ πέρας δὲ τῆς ἐρεῦνης ἐκάστου φαινομένου ἀνάγκη νὰ προϋποτίθεται ἀγνωστός τις δυνάμις ἐνεργοῦσα ἐν τῇ φύσει, ὡς τὰ φιλοσοφικὰ ἀξιώματα. Ἴνα ὅμως ὁ πατὴρ διευκολύνῃ τῆς ἀκαταλήπτου ἐνοίας τῆς ἀοράτου δυνάμεως ὁ παῖς ν' ἀντιληφθῇ πως, ἄς ἀκολουθήσῃ τὴν ἐξῆς μέθοδον.

«Δύνασαι, τέκνον μου, ἐρωτᾷ ὁ πατὴρ τὸν παῖδα, ν' ἄρῃς ἐκ τῆς γῆς τὸν λίθον ἐκεῖνον; βεβαίως· σὺ εἶσαι ἐπομένως ἡ αἴρουσα αὐτὸν δυνάμις. Δύνασαι ὅμως τὴν διὰ τῶν μυῶν τοῦ βραχίονός σου ἐνεργοῦσαν δυνάμιν νὰ ἰδῆς; βεβαίως οὐχί· ὡς λοιπὸν τὴν δυνάμιν, ἥτις ἐν σοὶ διὰ τοῦ βραχίονός σου ἐνεργεῖ μόνον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῆς βλέπεις, οὕτω καὶ ἡ ἐλαστικότης τοῦ ἀέρος καὶ τῶν λοιπῶν σωμάτων οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῆς καθίσταται ὀρατῆ. Τοσοῦτω δὲ αἱ τοιαῦται τῶν φαινομένων καὶ δυνάμεων ἐρμηνεύται, ὅσω ἡ τῆς γλώσσης καὶ τῶν μαθηματικῶν διδασκαλίαι, ἀποβαίνουσι μορφωτικαὶ τοῦ παιδικοῦ πνεύματος.

Πλὴν ὅμως τῆς ἐρεῦνης τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν σωμάτων τελομένων μεταβολῶν, τῆς Φυσικῆς, ἀνάγκη ὁ παῖς ν' ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς τὴν ἐρευναν τῶν νόμων τῆς ὕλης, Χημίας, ἥτις εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα, οὐ μόνον ἕνεκα τῆς πρακτικῆς, ἦν αὕτη παρέχει τῷ βίῳ, χρησιμότητος εἰς πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων ἀπαραίτητος καθίσταται, ἀλλ' ἕνεκα καὶ τῆς μορφωτικῆς αὐτῆς δυνάμεως. Καὶ ἐὰν ὁ πατὴρ, ἀμοιρῶν τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο γνώσεων, προτίθεται ν' ἀναθέσῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς εἰς τὸ Σχολεῖον, οὐδόλως ὅμως πρέπει νὰ ὀλιγορήσῃ τὰ χημικὰ φαινόμενα, ἀτιγα καθ' ἑκάστην περιβάλλουσιν ἡμᾶς, νὰ καταδεικνύῃ τῷ παιδί αὐτοῦ. Ἐν τῷ χημικῷ τῆς οἰκογενείας ἐργαστηρίῳ, μαγειρείῳ, εἰσερχόμενος ὁ παῖς μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἀδελφῆς, βλέπει τὰ ἐν αὐτῷ τελούμενα χημικὰ φαινόμενα καὶ ἀντιλαμβάνεται αὐτῶν οὕτω δὲ τὸ μαγειρεῖον, εἰς ὅστινος τὴν ὄψιν ἀποτροπιάζονται πλείστα τῶν καθ' ἡμᾶς δεσποινίδων, καθίσταται πηγὴ τοσοῦτων ὠφελίμων καὶ ἀναγκαίων χημικῶν γνώσεων.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ

Αἱ ωραιότεροι ὄδοι δὲν εἶναι πολὺ μακρὰι.
 Ὁ πλοῦσιος δεῖται πολλῶν πραγμάτων.
 Ἡ χλεύη εἶναι ἡ ἀστραπή τῆς συκοφαντίας.
 Ἡ περιποίησις εἶναι ὁ καπνὸς τῆς φιλίας.
 Αἱ μεγάλαι ψυχὰι ἔχουσι θελήσεις· αἱ ἄλλαι μόνον ἀσθενεῖς ἐπιθυμίας.
 Ἡ εἰς μικρὰ προσοχὴ εἶναι οἰκονομία ἀρετῆς.
 Τὰ πάντα ἀπόλλυνται ὅταν ὁ λαὸς φοβέται τὸν θάνατον ὀλιγώτερον τῆς πενίας.

Τίς ὁ μέγιστος ψεύστης; Ὁ καλῶν πλείστα περὶ ἑαυτοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ κλίνη γόνυ πρὸς τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ δὲν δύναται τοῦτο νὰ πράξῃ.

Δύναται τις νὰ διαγάγῃ μακρὰν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀλλὰ οὐδεὶς δύναται ἀνευ φίλου.

Συγχωρεῖ τις τὰ πάντα εἰς ἐκεῖνον ὅστις οὐδὲν συγχωρεῖ εἰς ἑαυτὸν.

Ἡ ἐκ τῆς ἀγαθοποιίας ἠδονὴ οὐδέποτε καθίσταται ἀηδής.

Τὸ διὰ τοῦ ἀνέμου ἀνατρεπόμενον δένδρον ἔχει πλείονας κλάδους ἢ ῥίζας.

Δέχθητε τοὺς λογισμοὺς σου ὡς ξενιζομένους φίλους καὶ μεταχειρίζου τὰς ἐπιθυμίας σου ὡς γῆπια.

Διὰ τὸν ποιοῦντα τὰς ὑποθέσεις του εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον ἡ μία ἡμέρα ἀξίζει τρεῖς.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Βατικανοῦ περιέχει 125.000 βιβλίων καὶ χειρογράφων, ἐν οἷς πολλὰ εἰσὶ πολῦτιμος θησαυρὸς φιλολογικῶς ἐν τῷ κόσμῳ. Πάντα ταῦτα κεκλεισμένα εἰς ἐπιχρυσούς καὶ πλήρεις κοσμημάτων θήκας, φαίνονται δυσπρόσιτα. Οὐδαμῶς δύναται τις νὰ ἴδῃ ἐν βιβλίῳ, οὔτε ἐν νεφῇ ὅτι εὐρίσκειται ἐντὸς βιβλιοθήκης. Μόνον ἐν μικρῶν σκοτεινῶν δαμάτιον ὄριεται πρὸς φιλολογικὴν ἐργασίαν· τοῦτο δὲ εἶναι ἀνοικτὸν μόνον τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπειραχίμων ἐορτῶν τῆς ἐκκλησίας. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ βατικανοῦ εἶναι ἀπειροσ πάρος βιβλίων· ὁ πάρος εἶναι λαμπρὸς· ἀλλὰ τὰ κοσμήματα αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ καλλονὴ οὐδόλως ἀποζημιούσι διὰ τοὺς ἐνταρσιασμένους θησαυρούς, τοὺς ὁποίους ἀποκλείει τῆς δημοσίας χρήσεως.

— Ὁ Ἑρικόςων ὑπολογίζει ὅτι ἡ θερμότης ἡ ἐκ τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων ἢ ἐπὶ τετάρτου τετραγωνικοῦ μιλίου πίπτουσα θά ἐκίνει 64,800 ἀτμομηχανὰς 100 ἵππων δυνάμει ἐκάστην.

— Ἐν τῇ γαλλικῇ Γερουσίᾳ, συζητήσεως γενομένης ἀρτίως περὶ νόμου ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῶν βλαβερῶν ἐντόμων, εἰς γεροισιαστῆς εἰς ὑποστήρηξιν τοῦ νόμου εἶπεν ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἐντόμων γενομένη τῇ γεωργίᾳ βλάβη, πλην τῆς ἐκ τῆς φυλλοξήρας, ἀνέρχεται εἰς 300,000,000 φρ.

— Ἀμοιβὴ 400,000 φρ. κατελείφθη διὰ διαθήκης, εἰς χεῖρας τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἥτις νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἀνακαλύψοντα τὴν θεραπεσίαν τῆς χολέρας. Ὁ ἀγωνισθισόμενος πρέπει 1) νὰ καταδείξῃ σύστημα θεραπείας τῆς χολέρας ἐν ταῖς πλείσταις τῶν περιστάσεων· 2) νὰ δείξῃ ἀδιαφιλονεικῆτως, τὰς αἰτίας τῆς ἀσιατικῆς χολέρας· οὕτως ὥστε διὰ τῆς καταργήσεως αὐτῶν, νὰ παύσῃ ἡ ἐπιδημία ἢ 3) νὰ ἀνακαλύψῃ προφυλακτικὸν τῆς χολέρας, ὡς λ. χ. εἶναι ἡ δαμαλὶς διὰ τὴν εὐφρογίαν 4)

ὅπως ἀξιώθη τις τοῦ ἐτήσιου βραβείου (προερχομένου ἐκ τοῦ τόκου τῶν 400,000 φρ.) ὁ συναγωνιζόμενος πρέπει ν' ἀποδείξῃ, δι' αὐστηρῶν πειραμάτων τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὑπαρξίν οὐσιῶν ἐπενεργουσῶν εἰς τὴν παραγωγὴν ἢ διάδοσιν ἐπιδημικῶν νόσων, καὶ 5) ἐν περιπτώσει κατ' ἡν οὐδεὶς τῶν ἀνωτέρω ὄρων ἐξεπληροῦται ὁ συναγωνιζόμενος δύναται νὰ λάβῃ τὸ ἐτήσιον βραβεῖον εὐρίσκων ῥιζικὴν θεραπείαν τῆς λώβης ἢ ἀνακουφίσων τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀνευρέσεως ἀφορμῶν τῆς ἀσθενείας ταύτης. Μέρος τῆς προσόδου ὡς ἀνωτέρω ἐδόθη δι' ἀξία λόγου δοκίμια.

— Ἡ ἀρτίως γενομένη ἐκδρομὴ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τοῦ Stanley ἐκόστισε 115,000 δολάρια.

Εἰς τριετέες Κορασίον

Ἡ ὑπόξανθός σου κόμη, ὀφθαλμοὶ οἱ κυανοὶ σου, παριστοῦν ἐνσαρκωμένην ἀθωότητος μορφήν·
 ὁμοιάσεις, Κλεοπάτρα, τὰς οὐρὶ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ πρόσωπόν σου φέρει ἀρετῆς λαμπρὰν βαφήν.

Εἶσαι ῥόδον τῆς πρωΐας, εἶσαι ἔαρος ἐσπέρα, ὡς ἡ ζεφυρίτις αὔρα καὶ τερπνὴ καὶ δροσερά,
 ὡς θυμίαμα λιβάνου περιτρέχον τὸν αἰθέρα, ὡς παρθενικῶν ρυάκων τὰ κρυστάλλινα νερά.

Ὡς προβαίνει εἰς τὰ ἔτη κ' εἰς τὰς ἀρετὰς προχώρει, Ἑλληνίς τὴν γέννησίν σου καὶ τὰ ἦθη Ἑλληνίς·
 εἶθε ζῶντα νὰ μ' εὐφραίνουν τ' ἀγαθὰ σου ἀγνὴ κάρη, καὶ θανόντος ἡ ψυχὴ μου νὰ σκιρτᾷ ἐν οὐρανοῖς!

[Ἐκ τῶν Ποικιλῶν τοῦ Ν. Σαλτέλη].

Λύσις Αἰνίγματος Γ'

Ἄστηρ—ἄηρ—ἄνῆρ—Ἄρα.

Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ κκ. Ι. Κ. Πρινόπουλος καὶ Ι. Κρακώτης. (διευθ. ἐκπαιδευτηρίου).

Αἰνίγμα Δ'

Εἶμαι ἀρχαῖος καὶ γνωστὸς δημαγωγὸς ἐξώλης,

Καὶ σήμερον ἀκούεται τὸ ὄνομά μου πάλιν.

Ἐν τούτοις, μεταβάλλομαι τὴν κεφαλὴν μου μόλις

Ἐκδόψεις, κ' ἐπαιτὰ εὐθὺς τὴν νεάν μου τὴν ἄλλην·

Εἰς βασιλεῖα τῶν δασῶν, καθὼς θά με καλέσης,

Καὶ εἶτα εἰς τι ὑπαρξίν δηλοῦν ἀμετακλήτως·

Ἄν δὲ εἰς τὸ οὐδέτερον αὐτοῦ τὸ ος προσθέσης

Θά ἴδῃς ζῶον τέτροπον σε καὶ ὠφέλουδ' ἀρρήτως.

Δ. Τ. Ψ.

Εἰδοποιήσεις

Γνησίᾳ ἀμερικανικῇ τυπογραφικῇ ΜΕΛΑΝΗ, ἀρίστης ποιότητος πωλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἀθηναΐδος ὁδὸς Ἑρμοῦ ἀριθ. 261. Ἐκαστον κιβώτιον περιέχον ὀκτ' 1 καὶ 100 δράμια, τιμᾶται ἀπὸ δραχμᾶς 3:80, 5:00, 6:30, 7:60, 10:10 καὶ 12:60, τὰ δὲ μεγαλῆτερα ἀναλόγως.

ΗΛΙΑ ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ

ΤΑ ἌΣΜΑΤΑ

Εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς «Ἀθηναΐδος».